Политика цертификације за издавање и управљање електронским цертификатима Пореске управе Републике Српске

Креирање документа

Име и презиме	Радно мјесто
Владимир Перишић, дипл. инг. ел.	Начелник одјељења за информациону безбједност и безбједност ИКТ система

Историја документа

Верзија	Датум	Опис промјена	Број документа
1.1.	15.04.2016. године	Иницијални документ	06/1.01/0103-014-1.1/2016

Садржај

1 Увод

Цертификационо тијело Пореске управе Републике Српске (у даљем тексту: *PURS CA*) доноси Политику Цертификације за правна, физичка лица и предузетнике (у даљем тексту: кориснике) која се односи на издавање и управљање неквалификованим електронским цертификатима од стране *PURS CA* у складу са Законом о електронском потпису Републике Српске (у даљем тексту - Закон), као и одговарајућим подзаконским актима Републике Српске.

PURS CA издаје електронске цертификате у складу са Законом, али и у складу са документима:

- *RFC 5280 „Internet X.509 Public Key Infrastructure Certificate and Certificate Revocation List (CRL) Profile"* и
- *ETSI TS 102 280 V1.1.1 (2004-03) „X.509 V.3 Certificate Profile for Certificates Issued to Natural Persons" .*

1.1 Преглед

PURS CA је одговорно за пружање комплетних услуга цертификације, које укључују сљедеће сервисе:

- Регистрацију корисника,
- Формирање асиметричног пара кључева за кориснике,
- Формирање електронског цертификата,
- Дистрибуцију приватног кључа и електронског цертификата корисницима на начин у складу са Законом,
- Управљање процедуром опозива и суспензије електронских цертификата и
- Обезбјеђивање статуса опозваности електронских цертификата.

PURS CA обезбјеђује средство за формирање електронског цертификата и придружени активациони код (за инсталацију електронског цертификата), као и њихову безбједну дистрибуцију до корисника. *PURS CA* додатно обезбјеђује једнократни активациони код за приступ порталу путем којег се електронски цертификат преузима.

PURS CA утврђује Општа правила пружања услуге цертификације у складу са Законом која корисницима обезбјеђују довољно информација на основу којих се могу одлучити о прихватању услуга, као и о обиму самих услуга. Општа правила *PURS CA* су уграђена у документима:

1. Политика цертификације за издавање и управљање електронским цертификатима Пореске управе Републике Српске – овај документ (у даљем тексту: Политика цертификације или *CP*) и
2. Практична правила цертификације за издавање и управљање електронским цертификатима Пореске управе Републике Српске (у даљем тексту: Практична правила или *CPS*).

Политика цертификације и Практична правила су јавни документи. Политика цертификације дефинише предмет рада цертификационог тијела, док Практична правила дефинишу процесе и начин њиховог коришћења при формирању и управљању електронским цертификатима. Општа правила функционисања *PURS CA* су у складу са документом:

- *RFC 3647 „Internet X.509 Public Key Infrastructure. Certificate Policy and Certification Practices Framework".*

PURS CA утврђује и Интерна правила рада цертификационог тијела и заштите система цертификације (у даљем тексту: Интерна правила) у којима су садржани и детаљно описани поступци и мјере који се примјењују у *PURS CA* приликом издавања и руковања електронским цертификатима. Интерна правила су приватни документ и представљају пословну тајну цертификационог тијела.

PURS CA је уписано у регистар цертификационих тијела Министарства науке и технологије Републике Српске.

1.2 Име документа и идентификација

Идентификациони подаци *PURS CA* су:

PURS CA

Пореска управа Републике Српске

Трг Републике Српске 8

78 000 Бања Лука

Република Српска

Босна и Херцеговина

Цертификационо тијело	Јединствено име (*DN*)
Root	*C = BA* *ST = Republika Srpska* *O = Poreska uprava* *CN = PURS ROOT CA*
Issuing	*C = BA* *ST = Republika Srpska* *O = Poreska uprava* *CN = PURS CA 1*

1.3 Учесници у *PKI* систему *PURS CA*

У овом поглављу су дате основне информације о учесницима у оквиру *PKI* система *PURS CA*.

1.3.1 *PURS CA*

PURS CA је цертификационо тијело (*CA*) које издаје електронске цертификате. Политика цертификације и Практична правила, представљају одговарајућу политику и правила која се примјењују при издавању и управљању електронским цертификатима.

У циљу објављивања трећим странама информација које се односе на опозване и суспендоване цертификате (статус цертификата), врши се одговарајућа публикација листе опозваних цертификата

(*CRL – Certificate Revocation List*). Провјера статуса цертификата је могућа директним увидом у *CRL*. *PURS CA* периодично објављује *CRL* листу у складу са условима дефинисаним у овом документу.

PURS CA представља хијерархијску структуру Инфраструктуре Јавних Кључева (у даљем тексту: *PKI*) за издавање електронских цертификата. У поменутој архитектури (слика 1), постоји:

- *PURS ROOT CA* – централно самопотписано цертификационо тијело (*Root CA*) које издаје цертификате потчињеним цертификационим тијелима (*Issuing CA*) и потписује своју *CRL* листу.
- *PURS CA* 1 – потчињено цертификационо тијело (*Issuing CA*) од стране *PURS ROOT CA*, које издаје електронске цертификате корисницима и које потписује своју *CRL* листу.

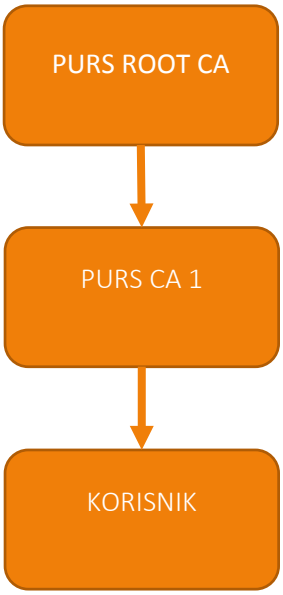

Слика 1. Хијерархијска структура *PURS CA* система

Сва наведена цертификациона тијела налазе се и управљају на централној локацији Пореске управе Републике Српске, а у оквиру Сектора за информационе технологије.

1.3.2 Регистрационо тијело *PURS CA*

Захтјеви за издавањем цертификата за кориснике *PURS CA* подносе се на шалтерима Пореске управе Републике Српске који обављају улогу Регистрационих ауторитета (*RA*).

RA комуницира са корисницима и *PURS CA* у циљу испоруке цертификационих услуга.

PURS CA преузима одговорност за поштовање ове Политике цертификације. *PURS CA* обезбјеђује механизам да оствари пуну линију одговорности у процесу издавања и управљања издатим цертификатима.

1.3.3 Корисници

Корисници су физичка, правна лица и предузетници који користе услуге PURS CA и који потписују уговор са Пореском управом. Корисници и лица овлашћена од стране корисника (физичка лица по овлашћењу правног лица/предузетника), подносе захтјев за издавање електронског цертифката, који су идентификовани као власници цертификата у самом цертификату, те поседују приватни кључ који математички одговара јавном кључу наведеном у корисниковом цертификату. Подносиоци захтјева могу бити:

- физичка лица по овлашћењу даваоца сагласности и
- остала физичка лица.

Давалац сагласности може бити правно лице и предузетник.

Корисник потписује уговор са PURS CA за услуге издавања и управљања електронским цертификатом које пружа PURS CA.

Корисник као физичко лице, након извршене идентификације и потписивања уговора, подноси Захтјев за издавање електронског цертификата.

Корисник као правно лице или предузетник, након извршене идентификације и потписивања уговора, доставља Сагласност за издавање електронског цертификата физичком лицу, који у електронском пословању могу користити електронски цертификат за потребе даваоца сагласности, те који на основу тога могу поднијети Захтјев за издавање електронског цертификата.

Идентификациони подаци даваоца сагласности (назив и ЈИБ) у издатом електронском цертификату за правно лице наводе се у атрибуту *Organization*. Идентификациони подаци о физичком лицу увијек се наводе у атрибуту *Common Name*. Електронски цертификат за физичко лице не посједује атрибут *Organization.*

Овлашћење које се даје физичком лицу омогућава даваоцу сагласности да поднесе захтјев за опозивом или суспензијом електронских цертификата свих корисника код којих се у атрибуту *Organization* налази идентификациони податак даваоца сагласности.

Захтјев за издавање електронског цертификата увијек подноси физичко лице и то физичко лице као корисник и физичко лице по овлашћењу правног лица, укључујући и физичко лице које заступа правно лице. У овом процесу лице увијек мора бити физички присутно и мора да посједује важећи идентификациони документ (личну карту или путну исправу). Корисници не плаћају накнаду за издавање електронског цертификата.

Корисници са *PURS CA* потписују уговор за услуге издавања и управљања електронским цертификатом које пружа *PURS CA* – кориснички уговор. Кориснички уговор омогућава кориснику да поднесе захтјев за опозивом, суспензијом и реиздавање електронског цертификата.

1.3.4 Треће стране

Треће стране су физичка лица и/или правна лица који прихватају и верификују електронски потпис. Треће стране могу да корисника идентификују као припадника правног лица/предузетника на основу вриједности атрибута *Organization* у тијелу електронског цертификата.

Верификација електронског потписа обухвата:

- Провјеру валидности путање цертификације корисниковог електронског цертификата. У циљу провјере валидности електронског цертификата, треће стране морају увијек да провјере статус опозваности датог цертификата у оквиру *PURS CA*. На располагању су *CRL* листе (*PURS ROOT CA* и *PURS CA1*).
- Провјеру потписа електронског документа на бази јавног кључа који се налази у корисниковом електронском цертификату.

1.4 Коришћење цертификата

1.4.1 Прихватљиво коришћење цертификата

У складу са Законом, електронски цертификат се користи за верификацију електронског потписа. *PURS CA* електронски цертификати се могу користити за одређене сервисе електронског пословања са Пореском управом Републике Српске, а које се базирају на употреби електронског потписа. Примјери оваквих трансакција су:

- Електронско потписивање докумената и
- Приступ безбједним *web* сајтовима и порталима (*SSL/TLS* аутентификација) и другим *on-line* садржајима Пореске управе Републике Српске.

1.4.2 Забрањено коришћење цертификата

Свака друга употреба електронског цертификата која није прописана овим документом или није у сагласности са одредбама Закона као и другим законским и подзаконским актима који регулишу ову област, сматра се недозвољеном.

1.5 Администрација Политике цертификације

1.5.1 Организација администрирања Политике цертификације

PURS CA је одговорно за прописну администрацију Политике цертификације и то у смислу периодичног прегледа и ажурирања, као и ванредних промјена одговарајућих одредби које проистичу из евентуалних промена у законској регулативи или техничким карактеристикама криптографских алгоритама и дужина кључева које *PURS CA* користи.

1.5.2 Контакт подаци

PURS CA

Пореска управа Републике Српске

Трг Републике Српске 8

78 000 Бања Лука

Република Српска

Босна и Херцеговина

тел: +387 51 332-360 фах: +387 51 332-350

e-mail: ca@poreskaupravars.org

1.5.3 Особа која одређује погодност документа Политике цертификације

Особа у Пореској управи Републике Српске, одговорна за Политику цертификације је:

Владимир Перишић

Пореска управа Републике Српске

Трг Републике Српске 8

78 000 Бања Лука

Република Српска

Босна и Херцеговина

тел: +387 51 337-788; фах: +387 51 332-350

e-mail: vladimir.perisic@poreskaupravars.org

1.5.4 Процедура одобравања *CP* документа

Документ се редовно периодично прегледа и врше се његове измјене од стране одговорног лица за *PURS CA* систем у Пореској управи Републике Српске.

1.6 Дефиниције и скраћенице

У овом документу поједини изрази имају сљедеће значење:

Активациони подаци – Подаци, који нису криптографски кључеви, који су захтијевани у циљу рада криптографских модула и који морају бити заштићени (као на примјер активациони код или приступна шифра).

Захтјев за цертификат – Захтјев поднешен од стране лица које захтијева електронски цертификат Цертификационом тијелу у циљу издавања електронског цертификата.

Подносилац захтјева/апликант – физичко лице које је подносилац захтјева за издавањем електронског цертификата у временском периоду до уручења када постаје корисник.

Асиметрични криптографски алгоритми – криптографски алгоритми који користе различите кључеве за шифровање и дешифровање.

Асиметрични пар кључева – Приватни кључ и јавни кључ, као математички пар који се користе за потребе рада асиметричног криптографског алгоритма, као што је на примјер *RSA* алгоритам.

Аутентикација – процедура провјере декларисаног идентитета појединца или организације.

CA цертификат – Цертификат за дато *CA* издат (дигитално потписан) од стране другог *CA* (*Issuing CA*) или самопотписан (уколико се ради о *Root CA*).

Дијељена тајна – Дио криптографске тајне која је подијељена на унапријед дефинисан број дијелова.

Дигитални потпис – Технички поступак реализације електронског потписа гдје се *hash* вриједност бинарне репрезентације електронског документа шифрује асиметричним криптографским алгоритмом.

Електронски документ – документ у електронском облику који може да се користи у правним пословима и другим правним радњама, као и у управном, судском и другом поступку пред државним органом.

Електронски потпис – скуп података у електронском облику који су придружени или су логички повезани са електронским документом и који служе за идентификацију потписника.

Електронски цертификат – електронски документ којим се потврђује веза између података за провјеру електронског потписа и идентитета потписника.

Hash алгоритми – једносмерне иреверзибилне функције помоћу којих се врши трансформација информације произвољне величине у *hash* вриједност фиксне величине (128, 160, 224, 256, 374, 512 битова (или више)).

Идентификација – процес декларисања идентитета појединца или правног лица.

Управљање цертификатима – Активности придружене управљању цертификатима укључују генерисање, чување, испоруку, објављивање и опозив цертификата.

Скраћенице које се користе у овом документу:

CA (*Certification Authority*) - Цертификационо тијело

CP (*Certificate Policy*) - Политика цертификације

CPS (*Certificate Practise Statement*) - Практична правила

CRL (*Certificate Revocation List*) - Листа опозваних цертификата

ПУРС – Пореска управа Републике Српске

ETSI – European Telecommunication Standardization Institute

OID (Object Identifier) - Јединствени идентификатор

PKI (*Public Key Infrastructure*) - Инфраструктура јавних кључева

PURS CA –Цертификационо тијело Пореске управе Републике Српске

RA (*Registration Authority*) - Регистрационо тијело

RFC – Request For Comments

2 ОДГОВОРНОСТИ ЗА ПУБЛИКОВАЊЕ И РЕПОЗИТОРИЈУМЕ

Ово поглавље се односи на све аспекте публиковања информација, као и на локације гдје се те информације публикују, у оквиру *PURS CA*.

2.1 РЕПОЗИТОРИЈУМ

PURS CA публикује информације неопходне за провјеру статуса електронских цертификата (цертификате *CA* тијела и *CRL* листе *CA* тијела) које издаје на *on-line* репозиторијуму *http://ca.poreskaupravars.org*. *PURS CA* задржава право да публикује статусне информације о цертификатима и на репозиторијуму неке треће стране уколико је то потребно.

PURS CA на поменутом *on-line* репозиторијуму објављује информације о практичним правилима и процедурама рада, укључујући *CPS*, као и ову *CP*. *PURS CA* задржава право да учини расположивим и публикује информације у вези сопствених политика и процедура рада путем било ког погодног начина.

2.2 ПУБЛИКОВАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА О ЦЕРТИФИКАТИМА

PURS CA публикује информације о цертификатима *PURS CA* (*Root* и *Issuing CA*) на претходно поменутим репозиторијумима.

Учесници у цертификационим услугама се обавјештавају да ће *PURS CA* публиковати поједине информације које су они доставили на јавно приступачним директоријумима уз придружене статусне информације о електронским цертификатима у формату и садржају који прописује Закон.

Из разлога њихове осјетљивости и пословне тајне, *PURS CA* неће публиковати интерна правила рада која се односе на неке подкомпоненте и елементе који укључују одређене безбедносне контроле, процедуре које се односе на управљање кључевима, дистрибуирану одговорност, безбједност , регистрациона тијела, поступке у ванредним ситуацијама и све остале безбједносно осетљиве процедуре.

2.3 ВРИЈЕМЕ И ФРЕКВЕНЦИЈА ПУБЛИКОВАЊА

PURS CA публикује информације о статусу опозваности издатих електронских цертификата (*CRL* листе), као што је назначено и прецизирано у *CPS* документу.

Максимално дозвољено кашњење од издавања *CRL* листе до публиковања је један сат.

2.4 КОНТРОЛЕ ПРИСТУПА РЕПОЗИТОРИЈУМИМА

PURS CA одржава расположивим приступ до свог јавног репозиторијума трећим странама са сврхом:

- Добављања *CA* цертификата *PURS ROOT CA* и *PURS CA1*
- *CRL* листе *PURS ROOT CA* и *PURS CA1*

PURS CA ће ограничити или забранити приступ одређеним услугама, као што су публиковање статусних информација о базама података треће стране, одређеним приватним директоријумима, итд.

3 ИДЕНТИФИКАЦИЈА И АУТЕНТИКАЦИЈА КОРИСНИКА

У овом поглављу су наведени услови које је неопходно испунити приликом подношења захтјева за издавањем/обновом/промјеном статуса електронског цертификата.

Услови се односе на:

- Идентификацију физичког лица
- Идентификацију правног лица/предузетника,
- Идентификацију подносиоца захтјева, овлашћеног од стране правног лица/предузетника.

Процедуре су описане у Практичним правилима.

3.1 НАЗИВИ

Идентификациони подаци корисника и подносиоца захтјева, овлашћених од стране корисника који се уграђују у електронски цертификат структуирани су по *X.500 distinguished name* форми.

PURS CA издаје електронске цертификате подносиоцима захтјева. Физичко, правно лице/предузетник доставља документоване захтјеве које садрже називе који се могу верификовати (назив и ПИБ; име, презиме и ЈМБ подносиоца захтјева). ЈМБ се неће наћи у издатом електронском цертификату.

PURS CA не издаје анонимне цертификате корисницима.

Имена придружена корисницима цертификата су јединствена у домену *PURS CA*, пошто се увијек користе заједно са јединственим идентификационим бројем корисника (у *CN* пољу *Subject*-а).

PURS CA не прихвата "*trademark*" ознаке, лога или друге графичке или текстуалне материјале који су заштићени од копирања, а разматрани су за укључење у цертификате.

3.2 ИНИЦИЈАЛНА ПРОВЈЕРА ИДЕНТИТЕТА

Захтјеви *PURS CA* у смислу идентификације и аутентикације организација које су поднијеле захтјев за *PURS CA* цертификате, укључују, али нису ограничене на консултовање одређених база података треће стране које једнозначно идентификују дату организацију.

Правно лице или предузетник доставља сагласност за издавање електронског цертификата физичком лицу који у електронском пословању могу користити електронски цертификат у име даваоца сагласности, те који на основу тога могу поднијети захтјев за издавање електронског цертификата.

Подносиоци захтјева се уз обавезно лично присуство, идентификују у регистрационом тијелу. Проверавају се идентификовани подаци са подацима у достављеном списку и захтјеву.

Идентификовани подаци се структуирају и *RA* оператер их електронским путем доставља у *CA*.

3.3 Идентификација и аутентикација захтјева за опозив цертификата

Правно лице или предузетник може да захтијева промјену статуса електронских цертификата у којима су његови идентификациони подаци тако што ће пријавити промјене у податку електронског цертификата. Захтјев, потписан од стране законског заступника правног лица/предузетника подноси се лично у *RA* тијело, уз обавезну идентификацију идентификационим документом.

Физичко лице може да захтијева опозив/суспензију свог цертификата. Захтјев се подноси лично у *RA* тијело, уз обавезну идентификацију идентификационим документом.

Опозив цертификата може бити захтијеван и од стране *PURS CA* због уочених нерегуларности у раду.

Подносиоци захтјева се обавјештавају након обраде захтјева за промјену статуса електронског цертификата. Обрађен захтјев за промјену статуса је видљив на *CRL* листи у року од 24 сата по пријему захтјева.

4 ОПЕРАТИВНИ ЗАХТЈЕВИ У ВЕЗИ ЖИВОТНОГ ЦИКЛУСА ЦЕРТИФИКАТА

За све кориснике *PURS CA* или друге учеснике постоји стална обавеза да информишу *PURS CA* о свим промјенама у информацијама које су објављене у цертификату за читав период важења таквог цертификата. Одређене друге обавезе се такође могу додатно успоставити.

4.1 ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЈЕВА ЗА ДОБИЈАЊЕ ЦЕРТИФИКАТА

Подносиоци захтјева су физичка лица као корисници и физичка лица овлашћена од стране правног лица или предузетника као даваоца сагласности. Сагласност за издавање електронског цертификата доставља правно лице или предузетник и има одговорност да достави поуздане и тачне информације.

RA спроводи процес идентификације, аутентикације и регистрације корисника ради закључења уговора, а у циљу спровођења поступка подношења захтјева за издавање електронских цертификата који захтјева:

- Давање сагласности уколико је корисник правно лице или предузетник,
- Достављање друге документације уколико је то потребно и
- Потписивање уговора.

По пријему сагласности, *RA* оператер захтијева лично присуство подносиоца захтјева у чијем присуству се ради подношење захтјева за издавање електронског цертификата.

Ова процедура се детаљно описује у *CPS* документу.

4.2 ОБРАДА ЗАХТЈЕВА ЗА ДОБИЈАЊЕ ЦЕРТИФИКАТА

По доласку подносиоца захтјева, *RA* оператер:

- Спроводи дефинисану идентификациону и аутентикациону процедуру подносиоца захтјева у циљу валидације захтјева за издавање електронског цертификата,
- Уколико одбија захтјев мора да наведе разлог одбијања и о истом обавијести подносиоца захтјева путем *e-mail-a*,
- Структуира податке из апликације у електронски документ,
- Електронски документ заштићеним каналом доставља у *PURS CA*,
- Обезбјеђује документацију апликације која је достављена од отуђења и уништења,
- Подносилац захтјева се обавјештава о једнократном коду за приступ *on-line* репозиторијуму http://ca.poreskaupravars.org.

Генерисање асиметричног приватног и јавног кључа врши се само у заштићеним просторијама *PURS CA*, од стране *CA* оператера *PURS CA*. *RA* тијело није овлашћено од стране *PURS CA* да генерише парове кључева асиметричног алгоритма.

Ова процедура се детаљно описује у *CPS* документу.

4.3 Издавање сертификата

Након доставе валидног електронског документа за издавањем цертификата, *CA* оператер *PURS CA* спроводи процес издавања одговарајућег цертификата који се састоји од:

- Контроле свих елемената из захтјева,
- Одобрење или одбијање захтјева,
- *CA* оператер покреће процедуру генерисања пара кључева асиметричног алгоритма,
- *CA* оператер у електронски документ захтјева укључује и генерисани асиметрични јавни кључ,
- *CA* оператер врши издавање електронског цертификата за одобрени захтјев,
- *PURS CA* систем обавјештава подносиоца захтјева путем *e-mail-a* о томе да му је цертификат издат и како може да га преузме.
- *PURS CA* систем ,такође, обавјештава подносица захтјева да у року од петнаест (15) дана мора да преузме електронски цертификат, уз упозорење да уколико у датом року не преузме цертификат, исти се аутоматски повлачи. У случају аутоматског повлачења цертификата због наведеног разлога, процедура за добијање новог цертификата је иста као за иницијално подношење захтјева.
- *PURS CA* систем обавјештава *RA* тијело о статусу обраде прослијеђеног захтјева.

4.4 Прихватање сертификата

Уручење електронског цертификата врши се путем *on-line* репозиторијума *http://ca.poreskaupravars.org.* Издати цертификат од стране *PURS CA* сматра се прихваћеним од стране корисника уколико је корисник преко *on-line* репозиторијума *http://ca.poreskaupravars.org* коришћењем једнократног кода преузео дигитални цертификат.

Било која примједба на прихватање издатог цертификата мора бити достављена у *PURS CA*, као цертификационом тијелу – издаваоцу. Примједбе могу бити достављене у *RA* тијело који их прослеђује до *PURS CA*.

4.5 Коришћење сертификата и асиметричног пара кључа

У овом поглављу се дефинишу одговорности које се односе на коришћење асиметричног пара кључева и цертификата, и то:

- Одговорности корисника – сви корисници се обавезују да ће користити приватни кључ и цертификат издат од стране *PURS CA* у складу са дефинисаним начином коришћења кључа у самом цертификату (*Key Usage* и *Enhanced Key Usage* екстензије). Коришћење приватног кључа и цертификата представља дио корисниковог уговора са *CA*. У том смислу, корисник може користити свој приватни кључ само након прихватања одговарајућег цертификата. Такође, корисник мора престати да користи свој приватни кључ након истицања периода валидности или опозива издатог цертификата.

- Одговорност треће стране – трећа страна је обавезна да прихвата издате цертификате *PURS CA* са предвиђеним начином коришћења цертификата дефинисаним у самом цертификату. Трећа страна је обавезна да прописно и успјешно примјењује операцију јавног кључа који екстрахује из издатог цертификата и одговорна је да спроводи провјеру статуса опозваности датог цертификата коришћењем метода који је дефинисан у *CP* и *CPS* документима *PURS CA*.

4.6 Обнављање цертификата

Обнављање цертификата се може урадити само ако је постојећи цертификат валидан и у периоду од 30 дана прије истека активног цертификата.

Законом је предвиђено да се корисник цертификата лично идентификује као мјера провјере да су подаци који се налазе у цертификату и даље валидни. Због тога се примјењује иста процедура као и за иницијално издавање цертификата. На захтјеву за идавање цертификата се наводи да је већ регистрован да би се користио исти јединствени идентификатор корисника (ЈИК) у новом цертификату.

Обновљени цертфикат се издаје са новим асиметричним паром кључева и новим једнократним кодовима за преузимање и инсталацију дигиталног цертификата. Операција опозива старог и активирања обновљеног цертификата је аутоматска.

4.7 Генерисање новог пара кључева и цертификата корисника

Корисници којима је цертификат истекао или је опозван, уколико желе да добију нови цертификат, морају да поднесу захтјев за издавање новог цертификата. Процедура је иста као и за иницијално издавање цертификата. Нови цертификат се издаје са новим асиметричним паром кључева и новим једнократним кодовима за преузимање и инсталацију дигиталног цертификата.

Корисник је већ регистрован у оквиру *PURS CA* и посједује јединствени идентификатор корисника (ЈИК). На захтјеву за издавање цертификата се наводи да је већ регистрован да би се користио исти ЈИК у новом цертификату.

Правила прихватања цертификата у овом случају су иста као што је описано у поглављу 4.4.

4.8 Модификације цертификата корисника

Модификације постојећег цертификата нису дозвољене. Уколико су потребне модификације ради се поступак издавања новог цертификата уз опозив претходног.

4.9 Суспензија и опозив цертификата

PURS CA врши опозив издатог електронског цертификата у случају:

- Губитка, крађе, модификације, објављивања или неке друге компромитације приватног кључа корисника цертификата,

- Да извршење одговарајућих обавеза лица која су наведена у овој *CP* касни или је спријечено усљед природне катастрофе, рачунарског или комуникационог отказа, или усљед другог узрока који излази ван контроле датог лица и као резултат информације о другом лицу су материјално угрожене или компромитоване,
- Да се десила промјена информација које су садржане у цертификату датог лица,
- На захтјев даваоца сагласности које опозива сагласност физичком лицу да у електронском пословању може користити електронски цертификат у његово име,
- На захтјев корисника.

PURS CA врши суспензију издатог електронског цертификата у случају:

- На захтјев корисника, даваоца сагласности или надзора *PURS CA* уколико имају сумњу у компромитацију приватног кључа,
- На захтјев даваоца сагласности када привремено укида сагласност дату физичком лицу да у електронском пословању може користити електронски цертификат у његово име,
- Процес опозива електронских цертификата може се иницирати из сљедећих извора:
- Овјереним захтјевом даваоца сагласности које је дало сагласност за издавање цертификата за физичко лице,
- Овјереним захтјевом корисника,
- *PURS CA* уколико је установљен ризик од компромитације приватног кључа за један или више издатих електронских цертификата.

У првом случају, давалац сагласности има право да због промјењених околности поднесе захтјев за промјеном података који резултују опозивом цертификата.

У другом случају, по Закону о електронском потпису Републике Српске члан 28., корисник је обавезан да одмах затражи опозив свог цертификата у свим случајевима губитка, оштећења средстава или промјена података за израду електронског потписа. Корисник овјерени захтјев у папирној форми подноси у *RA* тијело. *RA* верификује идентитет стране која је захтијевала опозив на основу информационих елемената који су садржани у идентификационим подацима које је корисник доставио у *RA* тијело. *RA* оператер је дужан да обради и прослиједи у *CA* тијело у току истог радног дана у којем је захтјев стигао. Уколико подаци из захтјева нису вјеродостојни, захтјев се одбија и о томе обавјештава корисник и надзор *PURS CA*. *CA* оператер је дужан да у току истог радног дана обради захтјев за опозивом и обавијести корисника о опозиву.

У трећем случају, *PURS CA* провјерава све уочене и пријављене неправилности у раду цијелог *CA* система. На све потврђене невалидности подноси захтјев *CA* оператерима за опозив једног или више електронских цертификата. *CA* оператер је дужан да у току истог радног дана обради захтјев за опозивом и обавијести корисника и подносиоца захтјева о опозиву.

PURS CA спроводи надзор рада цијелог система и излаз из уочене неправилности. Уочене неправилности у случају компромитације једног или више електронских цертификата повлаче захтјев за опозивом истих.

PURS CA провјерава све пријављене неправилности. Пријаву неправилности могу урадити службеници *PURS CA*, службеници *RA*, корисници или треће стране. Пријављена неправилност у

случају компромитације једног или више електронских цертификата повлаче захтјев за опозивом истих.

У случају да је потребно више од 24 сата да се потврди сумња у компромитацију приватног кључа, подноси се захтјев за суспензијом цертификата у *RA* тијело исти радни дан када је установљена сумња. Оператер *RA* тијела је дужан да изврши идентификацију подносиоца захтјева и обради захтјев исти радни дан по пријему захтјева. Потврдно обрађен захтјев исти радни дан подноси у *CA* тијело. *CA* оператер валидира и обрађује захтјев истог радног дана.

За вријеме трајања суспензије подносилац захтјева дужан је да испита сумњу и ако је потврдна сумња поднесе захтјев за опозивом. Уколико се у току трајања суспензије не поднесе захтјев за опозивом, то значи да су сумње неоправдане и електронски цертификат се враћа у стање валидног.

Суспензија цертификата траје онолико дуго колико трају и услови због којих је суспензија и захтијевана, а најдуже тридесет (30) дана. У случају да услови захтијевају да суспензија треба да је дужа од 30 дана, мора се користи процедура опозива.

CA оператер опозивом и суспензијом електронског цертификата мијења његов статус у бази одговарајућег *CA* тијела која се користи приликом генерисања *CRL* листе.

4.10 Сервиси провјере статуса цертификата

Опозвани или суспендовани електронски цертификат је видљив на *CRL* листи у року од 24 сата од подношења захтјева за опозивом или суспензијом. Опозвани или суспендовани цертификати који су временски истекли нису видљиви на *CRL* листи. У случају опозива *Issuing CA* електронског цертификата *PURS CA* обавјештава кориснике директно, а треће стране преко *on-line* репозиторијума *http://ca.poreskaupravars.org* у року од 24 сата од поднесеног захтјева за опозивом или суспензијом *Issuing CA* електронског цертификата *PURS CA*.

Листа опозваних цертификата (*CRL*) *PURS CA1* се ажурира на сваких 24 сата, а *CRL PURS ROOT CA* на сваких 6 мјесеци. Треће стране морају користити *on-line* репозиторијум *http://ca.poreskaupravars.org PURS CA* да преузму *CRL* листу.

4.11 Престанак коришћења цертификата

Након престанка коришћења цертификата издатог од стране *PURS CA*, дати цертификат мора бити опозван уколико је у том тренутку и даље активан.

Престанак коришћења цертификата може бити из сљедећих разлога:

- Корисник жели да прекине коришћење цертификационих сервиса *PURS CA*.
- *PURS CA* је престало са пружањем услуга цертификације.

Временски истекли електронски цертификати се не опозивају и тренутком истека наступа престанак коришћења цертификата.

Временски истекли опозвани електронски цертификати се уклањају са листе опозваних електронских цертификата.

4.12 Чување и реконструкција приватног кључа корисника

Асиметрични приватни кључ корисника који одговара јавном кључу садржаном у издатом електронском цертификату се не чува и налази се само у инсталационом фајлу којег преузима корисник путем *on-line* репозиторијума *http://ca.poreskaupravars.org*.

5 УПРАВНЕ, ОПЕРАТИВНЕ И ФИЗИЧКЕ БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ

Ово поглавље описује све безбједносне контроле које користи *PURS CA* за обављање функција креирања пара кључева асиметричног алгоритма, провјере захтјева, издавања електронског цертификата, опозив електронског цертификата, провјере/аудитинга и архивирања.

PURS CA планира и изводи све безбједносне мјере у складу са стандардом *ISO/IEC 27001.*

5.1 ФИЗИЧКЕ БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ

PURS CA захтијева и имплементира физичке безбједносне контроле на свим локацијама на којима се обавља било који дио рада.

Опрема *PURS CA* налази се у посебним просторијама које одговарају потребама извршења операција високе безбједности.

Физички приступ је ограничен имплементацијом одговарајућих механизама контроле приступа у и из зона безбједности свих нивоа.

Напајање и вентилација се извршавају са редундансом.

Просторије *PURS CA* су заштићене од поплава.

Превенција и заштита од пожара су имплементиране.

Backup медијуми чувају се на одвојеној локацији која је физички обезбијеђена и заштићена од пожара и поплава.

Изношење смећа се контролише.

Backup система на другу локацију се врши преко одговарајућих *backup* медија.

5.2 ПРОЦЕДУРАЛНЕ КОНТРОЛЕ

PURS CA спроводи најбољу праксу која обезбјеђује разумну сигурност у повјерљивост и компетенцију запослених у домену технологија које се односе на електронски потпис и *PKI* системе.

Дужности запослених у *PURS CA* који извршавају операције повезане са управљањем кључевима *Root* и *Issuing CA* тијела, као и било које друге операције које материјално утичу на такве операције, сматрају се дужностима на повјерљивим позицијама. Повјерљиве дужности у *PURS CA* су:

- Администратор безбједности,
- Систем администратори и
- Систем оператери.

PURS CA спроводи провјеру свих запослених који су кандидати за повјерљиве улоге због стицања увида у њихову поузданост и компетенције.

Дужности запослених у *PURS CA* који извршавају операције повезане са управљањем кључевима, као и било које друге операције које материјално утичу на такве операције, сматрају се дужностима на овлашћеним позицијама. Овлашћене дужности у *PURS CA* су:

- *RA* оператер и
- *CA* оператер.

Тамо гдје се захтијева дуална контрола, потребно је да најмање два запослена *PURS CA* на повјерљивим дужностима искажу њихова подијељена знања у циљу омогућавања извршења текућих операција. У оперативном раду са корисницима *PURS CA* потребно је да се користе обје овлашћене дужности исказивањем њихових знања у циљу омогућавања извршења текућих операција. Свака повјерљива или овлашћена дужност дефинише одговарајуће захтјеве у погледу идентификације и аутентикације.

Операције на којима се захтијева дуална контрола су:

- Креирање, активирање коришћења, *backup*-ovanje или уништење асиметричног приватног кључа *Root* и *Issuing CA* тијела и
- Конфигурација/реконфигурација *PURS CA* окружења.

Запослени у *PURS CA* може да има само једну повјерљиву дужност и/или једну овлашћену дужност. Док обавља повјерљиву дужност може да обавља само *RA* овлашћену дужност, осим за сврху церемоније.

5.3 Кадровске безбједносне контроле

PURS CA извршава неопходне активности у циљу провјере захтијеване биографије, квалификација, као и неопходног искуства у циљу реализације у оквиру контекста компетенције специфичног посла. Такве провјере биографије кандидата укључују:

- Да није осуђиван за кривично дјело,
- Да не постоје погрешне презентације информација од стране кандидата,
- Да постоје одговарајуће референце.

PURS CA реализује релевантне провјере евентуалних запослених на бази статусних извештаја који су издати од стране компетентних ауторитета, изјава трећих страна или изјава самих потенцијалних запослених.

PURS CA обезбјеђује обуку за своје запослене на повјерљивим и овлашћеним дужностима у циљу реализације функција пословања *CA* и *RA*.

Периодично ажурирање обуке и дообука запослених ради се у циљу успоставе континуитета и ажурности знања запослених, као и одговарајућих процедура.

PURS CA примјењује ротацију запослених на повјерљивим дужностима сваке 3 године. Ротација запослених повлачи измјену подијељених знања запослених и реконфигурације *PURS CA* система тако да не утичу на континуитет пословања.

PURS CA чини доступном документацију запосленима на повјерљивим и овлашћеним дужностима која се односи на иницијалну обуку, дообуку или за друге сврхе.

PURS CA примјењује одговарајуће мјере за санкционисање запослених за неовлашћене активности.

5.4 Процедуре безбједносних провјера/аудитинг

PURS CA води ажурну, тачну и безбједну евиденцију издатих цертификата која није јавно доступна.

Евиденција о свим догађајима у раду *PURS CA* води се електронски (*Audit log*), а гдје то није могуће ручно са датумом, временом и описом догађаја. *PURS CA* записује догађаје који укључују, али нису ограничени на операције везане за животни циклус цертификата, покушаје приступа систему, као и захтјеве достављене систему.

Документација достављена у *RA* тијело се чува у обезбјеђеном простору. Достављена документација чува се у *RA* тијелу. Цјелокупна размјена информација између *RA* тијела и *PURS CA* су електронски документи. Аудит логови рада *RA* оператера са системом и електронски документи налазе се на обезбјеђеном рачунару за ту намјену, а медиј са *backup*-ом се чува у обезбјеђеном простору. Рад *RA* оператера се периодично провјерава од стране запослених на повјерљивим дужностима са паузом провјере не дужом од 6 мјесеци.

PURS CA чува аудит логове у реалном времену. Цјелокупна евиденција рада *CA* оператера, аудит дневници и друга документација чува се у обезбјеђеном простору. У случају инцидентног догађаја, обавјештава се администратор безбедности *PURS CA*. Аудит логови се могу видјети само од стране ауторизованог особља. *PURS CA* имплементира процедуре *backup*-а аудит логова. Субјекат који је проузроковао одређени аудит догађај се не обавјештава о самој аудит активности. Рад *CA* оператера се периодично провјерава од стране запослених на повјерљивим дужностима са паузом провјере не дужом од 3 мјесеца.

У интерним правилима је детаљан опис инфраструктуре цертификационог тијела, оперативног рада, поступци управљања инфраструктуром, надзор оперативног рада и безбједносне провјере рада.

PURS CA реализује периодичну процјену рањивости система.

5.5 Архивирање записа

Захтјеви за чувањем записа се примјењују на *PURS CA* систем у цјелини, како на *CA* тако и на *RA*. Опште политике чувања записа *PURS CA* укључују сљедеће:

- Типове записа – *PURS CA* чува на безбједан начин записе о издатим електронским цертификатима, аудит подацима, информацијама о апликацијама за добијањем цертификата, као и документацију о самим апликацијама за издавање цертификата,
- Период чувања – *PURS CA* чува на безбједан начин поменуте записе о *PURS CA* електронским цертификатима за период који је назначен у *CPS* документу, а што је усклађено са Законом,
- Процедуру *backup*-а архиве, и заштиту медија са *backup*-ом у обезбјеђеном простору,

- Захтјеве за процедуром чувања барем двије одвојене копије архиве за *PURS CA*, односно барем једне копије за *RA* тијело,
- Процедуре у циљу добијања и верификације архивских информација – у циљу добијања и верификације архивских информација, *PURS CA* и *RA* одржавају записе под јасном хијерархијском контролом и са јасним описом посла. *PURS CA* чува записе у електронској или папирној форми. *PURS CA* може захтијевати од својих *RA*, корисника или њихових агената да доставе одговарајућа документа у циљу провјере испуњености овог захтјева. Ови записи могу бити чувани у електронској, папирној и у било којој другој форми за коју *PURS CA* сматра да је одговарајућа. *PURS CA* може да измјени начин чувања записа ако је то евентуално потребно да буде у сагласности са одређеним акредитационим шемама.

5.6 Измјена кључева

PURS CA посједује процедуру, детаљно описану у интерним правилима, која се спроводи у случају истека цертификата цертификационог тијела или опозива цертификата цертификационог тијела у складу са условима дефинисаним у овој *CP*. У оба случаја, врши се генерисање новог пара кључева церитификационог тијела и дистрибуција цертификата *CA* свим корисницима и заинтересованим странама, као и у случају првог генерисаног цертификата *CA*.

5.7 Компромитација и опоравак у случају катастрофе

У интерним правилима рада, *PURS CA* документује процедуре које треба извршити при рјешавању инцидената, као и извјештавања у вези са евентуалном компромитацијом кључева *CA*.

PURS CA, такође, документује процедуре опоравка које се користе уколико су рачунарски ресурси, софтвер, и/или подаци неисправни или се сумња да су неисправни.

PURS CA тежи да поново успостави безбједно окружење у корацима који укључују, али нису ограничени само на опозив неисправних цертификата. Након тога, *PURS CA* може поново издати нови цертификат.

План континуитета пословања се имплементира да осигура наставак пословања након природне или друге катастрофе.

5.8 Завршетак рада *CA* или *RA*

Прије него што прекине своје активности пружања цертификационих услуга, *PURS CA*:

- Обезбјеђује својим корисницима који имају валидне цертификате обавјештење о намјери да престаје са пружањем цертификационе услуге, тј. да престане да извршава активности у својству *CA*,
- Опозива све цертификате који су још увек валидни (тј. оне који нису опозвани или им је истекао рок важности) након обавјештења, а без захтјева за сагласношћу корисника,
- Правовремено обавјештава о опозиву цертификата све кориснике на које се то односи,

- Чини разумне мјере у циљу заштите записа које чува у складу са овом *CP*,
- Уколико је то могуће, обезбјеђује одговарајуће мјере обезбјеђења сукцесије у смислу поновног издавања цертификата од стране другог *CA* које је сукцесор.

У случају прекида рада одређеног шалтера *RA* тијела, *PURS CA*:

- Преноси комплетну документацију, папирну и електронску, насталу радом датог шалтера *RA* у централно *RA* тијело у оквиру *PURS CA*,
- *PURS CA* врши надзор свих записа рада *RA* оператера, и цертификате за које постоји нерегуларност у раду *RA* тијела опозива,
- Укида овлашћења свим *RA* операторима за овлашћену дужност у *PURS CA* систему,
- Ажурира јавно доступан списак шалтера *RA* тијела *PURS CA* система на репозиторијуму *http://ca.poreskaupravars.org.*

6 ТЕХНИЧКЕ БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ

Ово поглавље дефинише техничке безбједносне мјере које примјењује *PURS CA* у циљу заштите криптографских кључева и активационих података (једнократни активациони код, …). Безбједносно управљање кључевима је критично у циљу осигурања да су сви кључеви и активациони подаци заштићени и да се користе искључиво од стране ауторизованих запослених.

Такође, дефинисане су и друге техничке безбједносне контроле које се користе од стране *PURS CA* да се безбједно извршавају функције генерисања кључева, аутентикације корисника, регистрације корисника, издавања цертификата, опозива цертификата, аудитинга и архивирања. Техничке контроле укључују животни циклус безбједносних контрола као и оперативне безбједносне контроле.

У овом поглављу се такође дефинишу техничке безбједносне контроле над репозиторијумима, регистрационим тијелом, корисницима и другим учесницима.

6.1 ГЕНЕРИСАЊЕ И ИНСТАЛАЦИЈА АСИМЕТРИЧНОГ ПАРА КЉУЧЕВА

PURS CA безбједно генерише и штити своје сопствене приватне кључеве, коришћењем безбједних и поузданих система, и примјењује неопходне превентивне мјере у циљу спрјечавања компромитације или неауторизованог коришћења. *PURS CA* имплементира и документује процедуре генерисања кључева у складу са овом *CP*. *PURS CA* примјењује јавне, интернационалне и европске стандарде прописане Законом у вези безбједних и поузданих система.

PURS CA користи безбједан процес генерисања свог *Root CA* приватног кључа у складу са документованом процедуром. *PURS CA* дистрибуира дијељене тајне за своје приватне кључеве. *PURS CA* је власник приватних кључева и посједује ауторитет да пренесе одговарајуће дијељене тајне на ауторизоване носиоце дијељених тајни.

Приватни кључ *PURS ROOT CA* се користи за електронско потписивање самопотписаног *Root CA* цертификата, *Issuing CA* цертификата и листе опозваних цертификата *Root CA* тијела. Друге сврхе коришћења приватног кључа *PURS ROOT CA* су забрањене.

За потребе свог *Root CA* приватног кључа и одговарајуће потписивање, *PURS CA* користи *SHA-256/RSA* комбинацију *hash* и асиметричног алгоритма. Дужина *RSA* кључа је 4096 бита. Период валидности *Root* цертификата је 30 година. Период валидности издатих цертификата *Issuing CA* је до 20 година.

За свој *Issuing CA* приватни кључ и одговарајући алгоритам за електронско потписивање, *PURS CA1* користи *SHA-256/RSA* комбинацију *hash* и асиметричног алгоритма. Дужина *RSA* кључа је 4096 бита. Период валидности цертификата *Issuing CA* тијела је 20 година. Период валидности издатих електронских цертификата је до 5 година.

PURS CA ће извршити измјену горе наведених комбинација алгоритама и дужина кључева уколико се у криптографској теорији и пракси покажу слабости наведених алгоритама и свјетска криптографска јавност препоручи поузданије алгоритме.

Креирање асиметричног пара кључева ради *CA* оператер само у зони безбједности. Користи се *SHA-256/RSA* комбинација *hash* и асиметричног алгоритма. Дужина *RSA* кључа је 2048 бита.

6.2 Заштита приватног кључа

PURS CA користи одговарајуће криптографске уређаје, криптографске софтверске компоненте и криптографске механизме у циљу реализације задатака управљања кључевима *CA*.

Генерисање приватног кључа *PURS ROOT CA* и *PURS CA1* захтијева спровођење одговарајућих контрола од стране више запослених са повјерљивим дужностима. Ауторизација процедуре генерисања кључева се мора извршити од стране више од једног члана управне структуре *PURS CA*.

Хардверски и софтверски механизми који штите приватне кључеве *CA* су документовани у Интерним правилима рада.

Опрема и уређаји на којима је изграђен систем *PURS CA* не смију да напуштају *PURS CA* просторије изузев ријетких прилика, као што је унапријед дефинисано премјештања или пресељење. *PURS CA* чува записе у вези свих тих премјештања или пресељења.

Приватни кључ *PURS ROOT CA* и *PURS CA1* се не обнавља.

PURS ROOT CA и *PURS CA1* приватни кључ се *backup*-ује у складу са процедуром дефинисаном у *CPS* документу.

Приватни кључ *PURS ROOT CA* и *PURS CA1* ће бити уништен на крају свог животног циклуса. Уништавају се и *backup* копије.

Процес уништавања кључева је документован у интерним правилима рада и одговарајући записи су архивирани.

6.3 Други аспекти управљања паром кључева

PURS ROOT CA и *PURS CA1* архивирају свој сопствени јавни кључ.

PURS CA1 издаје корисничке цертификате са периодом коришћења као што је назначено у цертификатима.

6.4 Активациони подаци

PURS CA безбједно процесира активационе податке придружене приватним кључевима *CA*, као и свим другим приватним кључевима у датом *PKI* систему (*Root CA*, *Issuing CA*, *RA* и *CA* Операторима, корисници).

6.5 Безбједносне контроле рачунара

PURS CA имплементира безбједносне контроле над рачунарима који се користе у оквиру *PURS CA PKI* система.

6.6 Животни циклус техничких безбједносних контрола

PURS CA реализује контроле периодичног развоја система и управљања безбједношћу система у складу са *ISO 27001* стандардом.

6.7 Мрежне безбједносне контроле

PURS CA одржава и примјењује висок ниво система мрежне безбједности, укључујући примјену *firewall* уређаја.

6.8 Временски жиг

Временски жиг се користи само за интерни оперативни рад *PURS CA*.

7 ПРОФИЛИ ЦЕРТИФИКАТА И *CRL* ЛИСТА

Ово поглавље специфицира формате цертификата и *CRL* листа које издаје *PURS CA*.

7.1 ПРОФИЛИ ЦЕРТИФИКАТА

PURS CA издаје сљедеће врсте цертификата:

- *Root CA* тијело,
- *Issuing CA* тијело,
- Електронски цертификат за кориснике,

Профили су детаљно описани у *CPS* документу.

7.2 ПРОФИЛ *CRL* ЛИСТЕ

PURS CA подржава издавање *CRL* листа које су у сагласности са сљедећим условима:

- Бројеви верзија су подржани за *CRL* листе,
- *CRL* и *CRL* екстензије су попуњене и њихова критичност је посебно назначена.

PURS CA издаје *CRL* верзије 2 са основним пољима и екстензијама.

Опозвани цертификати којима је истекла временска валидност не налазе се у *CRL* листи.

Профили су детаљно описани у *CPS* документу.

7.3 *OCSP* ПРОФИЛ

OCSP сервис се не користи.

8 ПРОВЈЕРА САГЛАСНОСТИ СА ПОЛИТИКОМ ЦЕРТИФИКАЦИЈЕ

PURS CA прихвата периодичну провјеру сагласности својих политика, укључујући ову *CP* што укључује и периодичну супервизију од стране надлежног органа Републике Српске.

У домену издавања електронских церификата, *PURS CA* ради у оквиру ограничења дефинисаних у Закону о електронском потпису Републике Српске, као и одговарајућим подзаконским актима.

PURS CA прихвата под одређеним условима и провјеру интерних процедура и правила рада која нису јавно доступна у циљу унапређења својих услуга. *PURS CA* евалуира резултате оваквих провјера прије него што их имплементира.

PURS CA спроводи редовне годишње интерне провјере усклађености пословања са овом *CP*, као и са *CPS* документом. Интерне провјере спроводе одговарајући запослени Пореске управе Републике Српске са датим задужењима. У случају неусаглашености рада са политиком *PURS CA* обуставља даље издавање електронских цертификата, осим пробних, док се не отклони неусаглашеност.

9 ДРУГИ ПОСЛОВНИ И ПРАВНИ АСПЕКТИ

9.1 ЦИЈЕНЕ

PURS CA не наплаћује издавање електронских цертификата.

9.2 ФИНАНСИЈСКА ОДГОВОРНОСТ

Корисник је дужан да надокнади штету причињену *PURS CA* у односу на било које активности или пропусте у одговорности, било које губитке или штету, као и за било какве трошкове било које врсте, које би *PURS CA* могао да има као резултат:

- Било ког лажног или погрешно презентованог податка достављеног од стране корисника,
- Било ког пропуста корисника да достави доказ да је погрешна презентација или пропуст учињен из немарности или са намјером да се превари *PURS CA*, или било које лице које прима и односи се према добијеном цертификату.
- Необезбјеђивања одговарајуће заштите корисниковог приватног кључа, некоришћења безбједног система како је захтијевано, или неизвршења одговарајућих превентивних мјера неопходних да се спријечи компромитација, губитак, објављивање, модификација или неауторизовано коришћење корисниковог приватног кључа, или напада на интегритет *PURS ROOT CA* и *PURS CA1* приватних кључева,
- Кршења било којих одредаба Закона, укључујући оне који се односе на заштиту интелектуалних права, вирусе, приступ рачунарским системима, итд.

9.3 ПОВЈЕРЉИВОСТ ПОСЛОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА

Цертификационо тијело *PURS CA* поступа повјерљиво са сљедећим подацима:

- Са свим захтјевима за добијање електронског цертификата или других услуга,
- Све могуће повјерљиве податке везане за финансијске обавезе,
- Све могуће повјерљиве податке који представљају предмет међусобних уговора са трећим лицима и
- Све остале податке који су наведени у интерним правилима рада цертификационог тијела *PURS CA*.

Цертификационо тијело *PURS CA* јавно објављује само оне пословне податке који нису повјерљиве природе, а у складу са важећим законодавством.

9.4 ПРИВАТНОСТ И ЗАШТИТА ЛИЧНИХ ИНФОРМАЦИЈА

PURS CA се придржава правила заштите приватности личних података и правила повјерљивости како је прописано у *CPS* документу, као и у одговарајућим законским прописима.

PURS CA у процесу регистрације корисника прикупља идентификационе податке. Идентификациони подаци правног лица/предузетника, као што су назив и ЈИБ, наћи ће се на електронском цертификату у пољу *Organization*, у случају електронског цертификата за правно лице. Идентификациони подаци физичког лица, као што су Име и Презиме, наћи ће се на електронском цертификату у пољу *Common Name*, у случају електронског цертификата за физичко или правно лице.

9.5 Права интелектуалног власништва

Пореска управа Републике Српске поседује и задржава сва права интелектуалног власништва придружена његовим базама података, *web* сајтовима, електронским цертификатима које издаје, као и било којим другим публикацијама које на било који начин припадају или потичу од стране ПУРС, укључујући и ову *CP*.

PURS CA омогућава корисницима и трећим странама да користе, копирају, дистрибуирају и у своје електронске документе уграђују издате електронске цертификате, *CRL* листе.

9.6 Изјава о гаранцији

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру ове *CP*.

9.7 Непризнавање гаранције

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру ове *CP*.

9.8 Ограничења одговорности

PURS CA не прихвата било какву другу одговорност осим оне која је експлицитно дефинисана у овом документу.

PURS CA није одговорно за:

- коришћење електронских цертификата за намјене и на начин који није изричито предвиђен у Политици цертификације и *CPS* документу,
- неправилног или погрешног обезбјеђења лозинки или приватних кључева власника електронског цертификата, откривање повјерљивих података или кључева трећим лицима и неодговорног поступања власника електронског цертификата,
- злоупотребе односно упада у информациони систем власника електронског цертификата и на тај начин доласка до података о електронским цертификатима од стране неовлашћених лица,
- непоступања или лошег поступања са подацима у оквиру информационе инфраструктуре власника електронског цертификата или трећих лица,
- непровјеравања података и валидности (статуса повучености) електронских цертификата у регистру опозваних електронских цертификата,
- непровјеравања времена валидности електронских цертификата,

- поступања власника електронског цертификата или трећег лица супротно информацијама и обавјештењима које објављује цертификационо тијело *PURS CA*, политиком цертификације, *CPS* документом и другим прописима,
- омогућеног коришћења односно злоупотребе власниковог електронског цертификата од стране неовлашћених лица,
- садржај самих података који се потписују коришћењем електронских цертификата, већ само да је код потписа над тим подацима коришћен електронски цертификат *PURS CA*,
- употребе и поузданости рада машинске и програмске опреме власника електронског цертификата.

9.9 Одштете

За штету насталу употребом електронског цертификата и њему придруженог приватног кључа усљед непоштовања одредаба уговора, Политике цертификације, Практичних правила рада и важећих закона, одговорна је странка која је исту проузроковала.

9.10 Период важности и крај валидности Политике цертификације

Цертификационо тијело *PURS CA* задржава право да измјени Политику цертификације и *CPS* документ и да надогради инфраструктуру без претходног обавјештавања власника електронског цертификата.

9.11 Појединачна обавјештења и комуникација са учесницима

Контактни подаци цертификационог тијела објављени су на *web* страницама истог и наведени у поглављу 1.2 овог документа.

Контактни подаци корисника прикупљени приликом регистрације користе са само за обавјештавање када процедуре рада *PURS CA* то налажу.

9.12 Исправке

Промјене или допуне овог *CP* документа цертификационо тијело може да објави у облику промјена или допуна овог *CP*.

9.13 Процедуре рјешавања спорова

У случају спорова који се односе на ову *CP*, стране ће спор ријешити споразумно. Уколико се спор не ријеши на наведени начин, за све евентуалне спорове надлежни су судови у Републици Српској.

9.14 Примјена закона

Ова *CP* је у потпуности у складу са позитивном законском регулативом Републике Српске и то прије свега са Законом о електронском потпису Републике Српске и одговарајућим подзаконским актима.

Сви спорови који се односе на *PURS CA* и/или који се односе на цертификате издате од стране *PURS CA* ће бити процесуиране од стране надлежног суда у Републици Српској.

9.15 Сагласност са позитивним прописима

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру ове *CP*.

9.16 Разне одредбе

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру ове *CP*.

9.17 Друге одредбе

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру ове *CP*.

10 РЕФЕРЕНЦЕ

- Закон о електронском потпису Републике Српске, Службени гласник Републике Српске, бр. 106/2015
- *RFC 3647 – Request For Comments 3647, Internet X.509 Public Key Infrastructure, Certificate Policy and Certification Practices Framework*
- *RFC 5280 – Request For Comments 5280, Internet X.509 Public Key Infrastructure / Certificate and CRL Profile*
- Политика цертификације цертификационог тијела Пореске управе Републике Српске.

ДИРЕКТОР

_____

ЗОРА ВИДОВИЋ